

kinder ombudsman

het beste besluit:
geef kinderen invloed

Retouradres: Postbus 93122, 2509 AC Den Haag

Aan de staatssecretarissen van
Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Justitie en Veiligheid

Per email verzonden

Geachte heer [REDACTED]

Als Kinderombudsman maak ik mij zorgen om het welzijn en de ontwikkeling van kinderen uit vlogfamilies. Verschillende kinderrechten staan mogelijk onder druk. Het gaat dan onder andere om het recht op privacy, gezondheid en ontwikkeling. En om het recht van kinderen om gehoord te worden en beschermd te worden tegen uitbuiting. In ons statement – zie bijlage bij deze brief - ga ik hier nader op in.

De verantwoordelijkheid voor het waarborgen van de rechten van kinderen uit vlogfamilies is verspreid over meerdere ministeries. Ik roep op om de impact van het vloggen op het welzijn en de ontwikkeling van kinderen te laten onderzoeken.

Bij het onderzoek moet ook gekeken worden of huidige wet- en regelgeving volstaat om de rechten van deze kinderen voldoende te beschermen. Indien nodig dient bestaande wet- en regelgeving te worden aangepast of uitgebreid. Om deze reden schrijf ik de ministeries van BZK, VWS, SZW en JenV aan.

Ik beveel aan om, indien wet- en regelgeving moet worden aangepast of uitgebreid, gebruik te maken van de Kinderrechtentoets die wij hebben ontwikkeld. Deze toets helpt om bij het maken van wetgeving en beleid kinderrechten centraal te stellen. De Kinderombudsman adviseert de overheid graag bij het uitvoeren van deze toets.

Met vriendelijke groet,

Margrite Kalverboer
Kinderombudsvrouw

Pagina 1/4

Datum

8 april 2025

Onderwerp

Statement Vlogfamilies en online
kinderrechten

Ons nummer

[REDACTED]

Uw brief

-

Uw kenmerk

-

Contactpersoon

-

Kinderombudsman

Bezuidenhoutseweg 151
2594 AG Den Haag

Postbus 93122
2509 AC Den Haag

T 070 356 36 52
secretariaat@kinderombudsman.nl
www.kinderombudsman.nl

*De Kinderombudsman
is onderdeel van de
Nationale ombudsman*

BIJLAGE I) Statement Kinderombudsman: Vlogfamilies & online kinderrechten

Pagina 2/4

Ons nummer

Rechten van kinderen en ouders en de rol van de overheid

- Rechten van kinderen moeten online net zo goed worden beschermd en gerespecteerd als in de offline wereld. Deze rechten zien er op toe dat kinderen zich online en offline goed moeten kunnen ontwikkelen en welzijn ervaren (artikel 6 IVRK).
- Ouders hebben het recht om hun kinderen op te voeden naar hun eigen inzichten, maar deze opvoeding mag nooit ten koste gaan van het welzijn van het kind. De grens ligt daar waar het belang van het kind in gevaar komt (artikel 5 en artikel 18 IVRK).
- De overheid heeft de verantwoordelijkheid om hierop toe te zien en passende maatregelen te nemen en in te grijpen wanneer dat nodig is om het kind te beschermen (artikel 4 en 19 IVRK).

Nieuw fenomeen, maar het Kinderrechtenverdrag is helder

- Vlogfamilies zijn een relatief nieuw fenomeen, en het is belangrijk om elke unieke situatie van kinderen die hiermee te maken hebben apart te bekijken. Het Kinderrechtencomité - dat toezicht houdt op de naleving van het verdrag in alle landen die dat verdrag hebben geratificeerd - heeft een General Comment (nr. 25) uitgebracht dat gaat over de rechten van kinderen in relatie tot de digitale wereld. Het comité laat zich in dit General Comment niet uit over de situatie waarin de rechten en belangen van kinderen door het handelen of nalaten van hun eigen ouders bedreigd kunnen worden. Daarom grijpt de Kinderombudsman in dit statement over rechten van kinderen in vlogfamilies terug op de bestaande en algemene bepalingen uit het kinderrechtenverdrag die zowel op de online als offline wereld van kinderen van toepassing zijn.
- De vier kernbepalingen van het Kinderrechtenverdrag staan altijd voorop. Het gaat om de artikelen 2, 3, 6 en 12 uit het verdrag. Deze bepalingen moeten in onderlinge samenhang worden gezien. Het gaat hierbij om het volgende: bij alle wetgeving, regelgeving en beleid is het belang van het kind een eerste overweging. Iedereen moet zich hier aan houden (artikel 3 IVRK). Dit belang ziet er op toe dat een kind zich in alle opzichten kan ontwikkelen en welzijn ervaart (artikel 6 IVRK).

Daarbij worden kinderen gelijk behandeld ten opzichte van elkaar (artikel 2 IVRK) en wordt aan de mening van het kind passend gewicht toegekend bij alle besluiten die aan diens belangen raken (artikel 12 IVRK).

Pagina 3/4

Ons nummer

- Op dit moment is er nog weinig specifiek onderzoek gedaan naar de invloed van het vloggen op de rechten van de betrokken kinderen, maar het Kinderrechtenverdrag is helder: kinderen hebben het recht om zich zo volledig mogelijk te ontwikkelen en hun belangen moeten voorop staan. Wanneer het belang van het individuele kind wordt onderzocht, moet er – als het kind dat wil – ook altijd met het kind zelf worden gesproken. Kinderen hebben ook het recht op bescherming tegen economische uitbuiting en tegen werk dat gevaarlijk en schadelijk is voor hun gezondheid en brede ontwikkeling en tegen seksuele uitbuiting (artikel 32 en 36 IVRK). Daarnaast hebben kinderen onder andere het recht op het vormen van een eigen identiteit (artikel 1 IVRK), het recht op gezondheid (artikel 24 IVRK), op onderwijs (artikel 28 en 29 IVRK), vrije tijd, ontspanning en culturele activiteiten (artikel 31 IVRK) en hun privacy moet worden beschermd (artikel 16 IVRK). Al deze rechten kunnen onder druk komen te staan bij kinderen in vlogfamilies. Of deze rechten werkelijk onder druk staan weten we op dit moment onvoldoende. Naar hoe het met kinderen van vlogfamilies gaat is weinig onderzoek gedaan. Er zijn echter wel signalen die erop wijzen dat het welzijn en de ontwikkeling van kinderen uit vlogfamilies ernstig onder druk kunnen staan.

Risico's

- Er zijn evident risico's voor het welzijn en de ontwikkeling van kinderen in vlogfamilies. Zo kan hun identiteitsontwikkeling raken als zij zich door de gezamenlijke activiteiten niet voldoende los kunnen gaan maken van hun ouders. Ze kunnen te veel (negatieve) aandacht van de buitenwereld krijgen, hun privacy verliezen en veel druk voelen, zowel binnen als buiten de familie, om altijd te presteren. Het kan hun schoolloopbaan in de weg komen te staan. Hun recht op vrije tijd. Ze kunnen in een positie komen dat ze een bijdrage leveren aan het gezinsinkomen en hiervoor onmisbaar zijn. De vraag is ook hoeveel invloed de kinderen hebben op wat wordt uitgezonden en of hun privacy genoeg gewaarborgd wordt.

Het is voor kinderen in vlogfamilies moeilijk te overzien wat de langetermijneffecten op hun leven zullen zijn. Bovendien kunnen kinderen te maken krijgen met online pesten of haatreacties, wat schadelijk is voor hun emotionele en psychologische gezondheid.

Pagina 4/4

Ons nummer

- We moeten niet wachten tot er iets verkeerd gaat, maar actief zorgen voor de bescherming en naleving van kinderrechten online. Daarom is het belangrijk dat de overheid de impact van het vloggen op het welzijn en de ontwikkeling van kinderen uit vlogfamilies onderzoekt.

Kinderrechtentoets

- Als dat nodig is, moet bestaande wet- en regelgeving worden aangepast zodat rechten van kinderen uit vlogfamilies worden beschermd in de online - en offline - wereld, zowel wat betreft de risico's als de kansen die de onlinewereld biedt. Hierbij moet, zo stelt ook het Kinderrechtencomité, een kinderrechtentoets worden gedaan. De Kinderrechtentoets helpt om bij het maken van wetten en beleid de rechten van kinderen centraal te stellen. Het doel is om het welzijn en de ontwikkeling van kinderen te beschermen in alle voorstellen die hun belangen raken. De Kinderombudsman adviseert de overheid graag bij het uitvoeren van deze toets.
- Kinderrechten moeten worden gerespecteerd, ook online!